

9ª BIENNAL D'ART LEANDRE CRISTÒFOL

Centre d'Art la Panera i Dafo

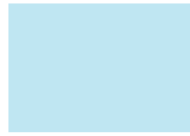
«OTRA COSA», de LA GRAN,

Centre de Documentació

«miniÍndex», espai miniPanera

31.01.2015 / 24.05.2015

Dossier de premsa

9a BIENNAL D'ART LEANDRE CRISTÒFOL

31.01.2015 / 24.05.2015

El Centre d'Art la Panera celebra la 9a Biennial d'Art Leandre Cristòfol, entre el 31 de gener i el 24 de maig de 2015.

Inauguració: 31 de gener de 2015, a les 12 h

La Biennial es podrà veure al Centre d'Art la Panera i a l'espai DAFO.

La selecció de creadors i obres per a la **9a Biennial d'Art Leandre Cristòfol**, que organitza el **Centre d'Art la Panera de Lleida**, segueix les pautes fonamentals que han guiat les darreres edicions: ampliar i configurar la col·lecció, amb propostes que s'inscriguin en alguna de les línies conceptuals que s'han anat traçant a partir de les diferents edicions de la Biennial.

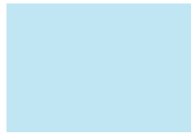
També la transversalitat i fluctuació entre disciplines –arts visuals, arquitectura i disseny– és un altre tret fonamental de les darreres edicions, el qual es consolida en aquesta amb la presència d'Andrés Jaque, Àlex Trochut i Xavier Mañosa.

D'altra banda, la participació del Centre de Documentació de La Panera es concreta amb la presentació de les edicions especials que han ingressat en el seu fons durant 2013 i 2014, la qual anirà a càrrec d'Antònia del Río. La proposta és una reflexió sobre les múltiples possibilitats que sorgeixen en organitzar la informació, en aquest cas les edicions.

Al llarg dels darrers disset anys, la col·lecció del Centre d'Art la Panera ha atorgat al projecte de centre d'art un contingut i un valor patrimonial que ha contribuït a enfortir-lo substancialment.

Artistes participants: Eva Fàbregas, Marco Godoy, Andrés Jaque, Mercedes Mangrané, Guillermo Mora, Juan Pérez Agirregoikoa, Teresa Solar, Julia Spínola, Antònia del Río, Àlex Trochut i Xavier Mañosa, Mauro Vallejo, Verònica Vicente.

El jurat de la Biennial estarà format per: Maribel López, Antònia Maria Perelló, Glòria Picazo i Lluís Sanmartín.

ARTISTES I OBRES

EVA FÀBREGAS

1986-1937 (Sunila), 2012

Self-organising system, 2014

Settlement, 2014

En el film *1986-1937 (Sunila)*, Eva Fàbregas reflexiona sobre la situació actual de Sunila, un assentament industrial construït a la dècada dels trenta i ubicat al sud-est de Finlàndia. Sunila pretenia ser una ciutat oberta al bosc, adaptada al terreny, i sense distincions socials pel que fa a l'arquitectura. Actualment, la població s'ha anat privatitzant i perdent la seva essència. Per contra, les caravanes s'han instal·lat entre els edificis, com a formes genèriques mòbils i estandarditzades d'habitatge. A la instal·lació *Settlement*, apareix de nou la caravana: imatges de catàlegs de caravanes escandinaves dels anys vuitanta, on aquestes es presentaven enmig d'un paisatge, reunides al voltant d'un foc, talment com si es tractés d'un d'assentament primitiu. Finalment, a la instal·lació *Self-organising system*, els materials d'emballatge industrial resten distribuïts per terra, però movent-se sense descans per l'espai, com una comunitat nòmada d'objectes escultòrics en constant moviment.

MARCO GODOY

Reclamar el eco, 2012

En el projecte titulat *Reclamar el eco*, Marco Godoy adapta les consignes de protesta que es van sentir durant el moviment del 15-M a una partitura de Henry Purcell. El cor que interpreta aquesta composició és La Solfónica, el qual va sorgir després de les manifestacions que van començar el 15 de maig de 2011. En aquesta peça, Marco Godoy pretén que el cor canti les consignes per retornar aquell clam a l'espai públic i mai es deixi de sentir. L'espai buit amb què comença el vídeo aviat es va omplint de gent, de la mateixa manera que es van anar omplint de ciutadans els carrers i les places d'arreu d'Espanya, sobretot a la ciutat de Madrid. Tanmateix, sense les veus de la gent l'espai esdevé un lloc buit de significació, però icònic.

ANDRÉS JAQUE

IKEA Disobedient Madrid, 2012

ESCARAVOX, 2012

IKEA Desobedients Madrid és una sèrie de fotografies en les que hi apareixen representats un seguit de personatges molt allunyats del que hom trobaria en un catàleg de mobles d'IKEA. Andrés Jaque entén aquesta obra com un arxiu fotogràfic de persones que conceben la seva llar com un espai de connexió amb allò col·lectiu i amb tot el que succeeix al seu voltant. Pel que fa a *Escaravox*, són dues estructures construïdes sobre els sistemes de reg mòbils, utilitzats en les grans explotacions agrícoles. Aquestes estructures funcionen a mode d'espai multifuncional, en les que s'hi poden trobar des d'espais escènics, àrees de jocs, zones de descans i d'ombra, fins pantalles de projeccions i sistemes de so; i en els quals s'hi poden realitzar tot tipus d'activitats culturals o d'oci.

MERCEDES MANGRANÉ

Puerto II, 2014

Nocturnos, 2014

Proa deluxe I, 2014

Proa deluxe III, 2014

La piscina, 2014

Barcos, 2014

En les seves obres pictòriques, la majoria de petit format, el seu principal motiu és el paisatge, tant natural com urbà, però centrant la seva atenció en elements que no són icònics, ni essencialment representatius. A partir de la representació del port marítim de Barcelona, Mercedes Mangrané fa referència a les diferències que genera un espai construït; de les relacions comercials, urbanes, polítiques i socials que aquest determina. S'al·ludeix a llocs privatitzats però construïts amb diner públic, als quals hi tenen accés pocs ciutadans, on es realitzen transaccions comercials a gran escala, i on arriben creuers carregats de turistes *express*.

GUILLERMO MORA

De Puntillas II, 2012

Desde aquí te veo mejor, 2013

Dos casi cuatro, 2014

Mitad tú, mitad yo (Antonio), 2014

Mitad tú, mitad yo (María), 2014

20 centímetros más bajo, 2014

Amb les capacitats expressives diferenciades que li ofereix l'escultura enfront a la pintura, Guillermo Mora ha desenvolupat un llenguatge que extreu la pintura del seu dispositiu habitual -el quadre- i la revela amb una nova materialitat física, molt propera a l'escultura. En aquestes també és decisiu el pas del temps, ja que és l'encarregat de materialitzar l'aspecte final de l'obra. Les capes de pintura plegades i lligades esdevenen objecte artístic. Per a les instal·lacions, Guillermo Mora s'apropia de l'espai que ocupen i fa que l'habitin. Les parets, el terra i els elements de suport de l'edifici esdevenen part de la peça, atorgant una nova concepció a l'espai expositiu. Així, en aquestes és essencial la relació que sorgeix entre la instal·lació i l'espai en el qual està emplaçada.

JUAN PÉREZ AGIRREGOIKOA

The culture lovers, 2011

Erased, 2012

Mutar, 2012

Juan Pérez Agirregoikoa utilitza la ironia, el sarcasme i un humor força àcid per proposar reflexions i realitzar crítiques entorn a la realitat que l'envolta. En el vídeo *The culture lovers*, a través de dibuixos en aquarel·la i de la paraula escrita, mostra com la subcultura urbana dels skaters és part del sistema contra el qual prova de reaccionar. En el vídeo *Erased*, hi apareixen dues accions contraposades a causa de la seva ubicació geopolítica: per una banda, la destrucció de les estàtues monumentals de budes a la regió de Bamiyan, a l'Afganistan, per part dels talibans el 2001; i per l'altra, l'acció d'esborrar una obra de Willem de Kooning, realitzada per Robert Rauschenberg el 1953. Ambdues accions van ser considerades des dos punts de vista ben diferents: l'una es va entendre com un atac terrorista, i l'altra com un gest poètic, encara que alhora destructiu.

ANTÒNIA DEL RÍO

Edicions especials. Índex 2013-2014

Amb la voluntat de donar a conèixer les noves edicions especials i llibres d'artista que s'han publicat durant 2013 i 2014, i que han passat a formar part del fons de publicacions de La Panera, per a aquesta 9a Biennal Antònia del Río proposa una reflexió sobre les possibilitats que es generen a partir de la tasca d'organitzar la informació.

Per a fer-ho, ha dividit el projecte en dues parts: d'una banda, la presentació de les publicacions que durant aquests dos anys s'han incorporat al fons de La Panera, i que es mostraran en la seva totalitat; i de l'altra, el plantejament de les diferents opcions a l'hora de llegir aquestes noves incorporacions al fons.

Partint del concepte de *bon veïnatge*, plantejat per Aby Warburg, cada publicació estarà descrita en una fitxa de catalogació. Tanmateix, cada publicació es podrà trobar en cadascun dels sis fitxers, ordenades per ordre alfabètic, pel nom de l'autor, pel títol, pel lloc de publicació, per l'any de publicació, o per la imatge de la portada –a partir de la idea del cercador d'imatges de Google–, fet que generarà diferents contactes, veïnatges i relacions entre les publicacions.

TERESA SOLAR

Revolución, 2014

Oficina, 2014

This is nonsense, complete gibberish, 2014

Les escultures *Revolución*, i *Oficina* són un intent per part de l'artista de materialitzar el moviment que unes mans realitzen en representar aquestes paraules, mitjançant el llenguatge de signes. L'artista va partir de la cerimònia fúnebre d'homenatge a Nelson Mandela, el desembre del 2013, quan un intèrpret de signes sud-africà va perdre el control de les seves mans, i les seves gesticulacions van transmetre un missatge inconnex i absurd. La peça *This is nonsense, complete gibberish* pertany a la sèrie de peces de ceràmica esmaltada que l'artista ha realitzat seguint amb la mateixa intenció de materialitzar el llenguatge de signes, però en aquesta ocasió les síl·labes repetides remetent a traduccions errònies dels gestos d'un intèrpret trobades a la xarxa. És un llenguatge amb un possible doble sentit, i tant pot quedar-se en l'estricta contingut semàntic, com introduir elements nous de reflexió sorgits de l'ús enganyós amb què sovint s'utilitzen les paraules.

JULIA SPÍNOLA

Figuras, 2013

Uno zurdo y uno diestro, y uno zurdo y uno diestro, 2014

Uno zurdo y uno diestro, 2014

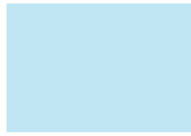
Les obres de Julia Spínola fan referència a l'atzar, a l'imprevist, a aquella meitat que no és visible ni commensurable, però que tanmateix existeix. El seu treball es basa en la investigació plàstica i conceptual, i en el que sovint hi incorpora objectes quotidians. Prenent com a punt de partida el mètode científic pel qual qualsevol fet sorgeix d'una necessitat que és assimilable per les lleis immutables de la ciència, Spínola en proposa una realitat alterada, una modificació del fet basada en l'atzar, a través del desplaçament, la repetició o la substitució.

ÀLEX TROCHUT I XAVIER MAÑOSA

Skates Gold Fails, 2014-2015

Casting gold, 2014-2015

El projecte *Skate Fails* consta de cinc skates realitzats amb ceràmica, que es van fer per a la inauguració de la botiga FTC a Barcelona. Cada peça és un model amb característiques diferenciades, però que a nivell pràctic resten allunyats del món dels patinadors urbans. La proposta es presenta com una deconstrucció de la ceràmica, talment com si aquesta es fongués i esdeingués un material deformable i dúctil. La voluntat d'ambdós dissenyadors és la de fer palesa la qualitat de la ceràmica com un material sòlid i resistent, però al mateix temps fràgil i trencable. En aquestes peces, els skates mostren aquesta doble característica de consistència i flexibilitat. Igual que la ceràmica, que és un material fort i resistent, però que en caure es trenca

MAURO VALLEJO

Galakt (materia oscura), 2009

Pensar en extremos, 2013

Aparato eléctrico, 2013

Mauro Vallejo utilitza les instal·lacions, els dibuixos i els collages per a treballar conceptes com connexió o vincle. Sovint les seves obres es gesten i es desenvolupen seguint un principi associatiu que pot ser fortuït o derivat d'una llarga observació. Entén allò relacional com una forma de pensament i expressió innata, que li permet generar vincles inesperats entre imatges i objectes per a desplaçar-los de les seves hipotètiques funcions, i construir narratives entre allò real i allò fictici. Li interessa la tensió entre el que és natural i el que és fabricat, així com la cerca d'esquerdes en allò establert, ja que aquestes poden ser qualificades com a errades o detalls intranscendents. La seva intenció és rascar sobre la superfície per a dur el curs de la quotidianitat a un nivell de lectura més ampli, subvertint-lo i afegint noves capes de significació a allò que sembla immutable.

VERÓNICA VICENTE

Frontière à ne pas franchir?, 2009.

Entre bambalinas, 2011.

Una estrategia de la apariencia, 2011.

Una estrategia de la apariencia II, 2012

El treball de Verónica Vicente té com a principal objectiu reflexionar sobre l'individu contemporani. Per fer-ho, es posa ella mateixa en el centre d'aquesta reflexió, i relaciona la construcció de la seva identitat personal amb la identitat col·lectiva. La sèrie fotogràfica *Frontière à ne pas franchir?* consta de cinquanta-set imatges de petit format, que mostren el poc que podem observar per sota d'un impediment que separa l'espai privat de l'espai públic. Una cosa semblant succeeix amb l'altra sèrie fotogràfica que es presenta, *Entre bambalinas*, en la qual hom podrà veure el que hi ha rere un teló teatral. Per altra banda, *Una estrategia de la apariencia* recull l'experiència de ficar-se tota ella dins d'un jersei del mateix color que l'entorn, per dur a terme «un acte d'autoconeixement, de cerca de mi mateixa». Tot el contrari del que succeeix en el vídeo *Una estrategia de la apariencia II*, en el qual el seu cos, també dins d'un jersei blanc, esdevé escultura damunt d'una peanya convencional, com si fos una escultura abstracta de factura modernista.

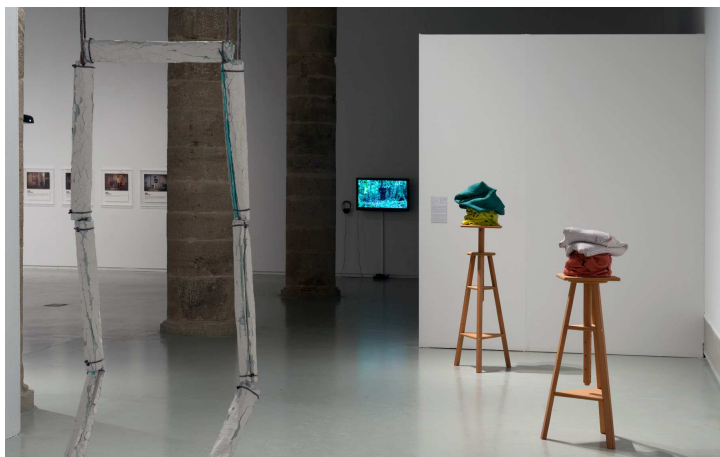
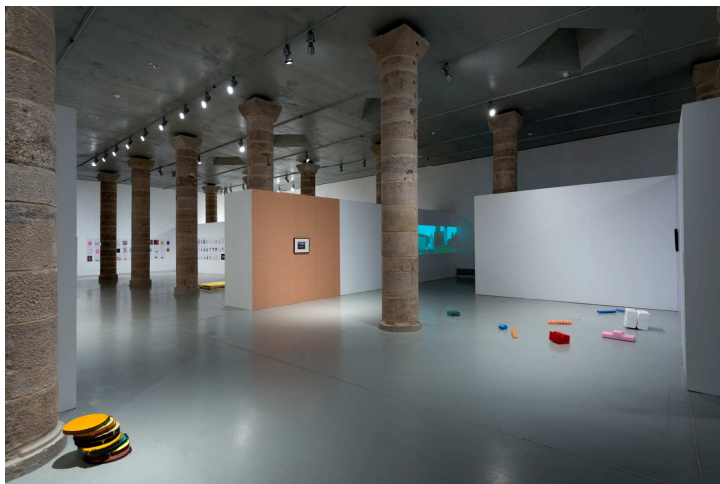

IMATGES

9a Biennal d'Art
Leandre Cristòfol

LA COL·LECCIÓ DE LA PANERA EN CONSTANT MOVIMENT DURANT 2014 i 2015

Durant 2014, la **col·lecció del Centre d'Art la Panera** ha estat protagonista d'intercanvis i de posades en comú amb altres col·leccions. Per 2015 també està prevista una proposta expositiva itinerant per la qual la col·lecció es podrà veure en diferents municipis de Catalunya.

En primer lloc, es va realitzar un **projecte de col·laboració amb la Fundació Suñol de Barcelona**, en el que ambdues col·leccions dialogaven a través de l'exposició **«Res no s'atura»**, primer presentada a la seu de la Fundació Suñol i posteriorment a La Panera. La selecció d'obres reunides per al projecte posava de manifest, que tot i que hi havia un salt generacional, existia una certa continuïtat de criteris i de plantejaments formals que permetien resseguir alguns trets fonamentals que han caracteritzat l'art de les darreres dècades. Així mateix, el projecte insistia a mostrar els punts de confluència entre una entitat privada i un centre d'art públic, per posar de manifest la importància que el col·leccionisme -tant privat com públic- té per al bon funcionament del sistema artístic.

En segon lloc, el projecte **«Doble direcció / Double sens»**, coproduït amb el **FRAC Corse (Fonds Régional d'Art Contemporain de Còrsega)** va permetre mostrar una selecció d'obres de la nostra col·lecció als espais de la Col·lectivitat Territorial de Còrsega, a Corte; i tot seguit, presentar una selecció dels seus fons a l'espai de La Panera. La proposta va ser molt significativa, ja que va suposar la difusió dels artistes de la nostra col·lecció a França, i va atorgar l'oportunitat de presentar a Lleida la col·lecció del FRAC Corse.

Finalment, durant 2015, es durà a terme un tercer projecte que permetrà difondre la col·lecció per diferents municipis catalans: una **proposta expositiva en col·laboració amb la Diputació de Barcelona**. Es tracta d'un projecte que reunirà una selecció d'obres que mantenen un fort vincle amb el seu temps històric, que tenen la virtut de copsar-ne d'una manera lúcida aspectes cabdals, i a través dels quals entendre el món que habitem. Per aquests motius, les obres aniran acompanyades de fitxes que les contextualitzen a través de referències a diferents disciplines de les humanitats o de les ciències, de l'alta cultura i la baixa, amb els múltiples suggeriments que hi pot haver rere una obra d'art. Aquest projecte és la continuïtat de l'exposició sobre la col·lecció presentada al Centre d'Art la Panera l'any 2012 i comissariada per RMS La Asociación.

«OTRA COSA», de LA GRAN

31.01.2015 / 24.05.2015

Centre de Documentació

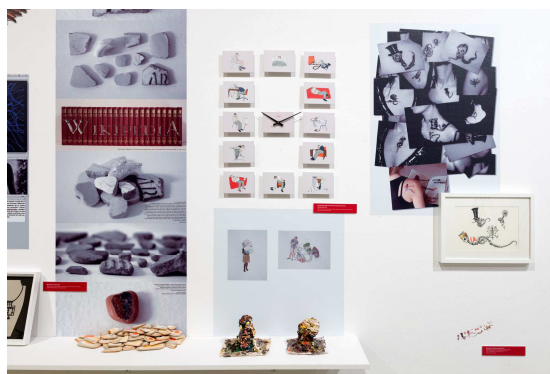

L'objectiu de la proposta **«Otra Cosa», a càrrec de La Gran**, és atansar parcel·les de reflexió de l'artista, conduint-nos a la seva obra final a través de deliris processals i de noves vies d'experimentació.

La Gran és una editora d'objectes dissenyats per artistes contemporanis. A partir d'edicions àmplies busquen fer més accessible el consum d'art, per a què tots els interessats per aquest, i no només uns quants, puguin gaudir de l'art que es fa actualment. Pretenen fer més propera la reeixida de creadors a les obres dels quals, en la majoria de casos, només poden aspirar els grans col·leccionistes.

Lluny queden ja les concepcions de l'art i de l'artista com a entitats úniques, coherents i tancades. Aquí són éssers en contínua evolució i amb un creixement cada cop més híbrid i dependent dels contextos. L'aura que sostenia cada obra desapareix al convertir-la en peces de disseny, en edicions o en proves i errors que s'accepten com a part del procés creatiu. Perquè e l'art ja és una altra cosa.

En aquesta mostra es presenta una selecció d'edicions produïdes per La Gran, de **Marina Núñez, Enrique Marty, Elisa Terroba, Laura Salguero, Raúl Hevia i Los Profesionales (Elena Fernández Prada e Ignacio Perez-Jofre)**, que aniran acompanyades d'informació sobre els seus "processos" de creació: textos, referències, o documentació.

«Otra Cosa» de La Gran. Centre de Documentació

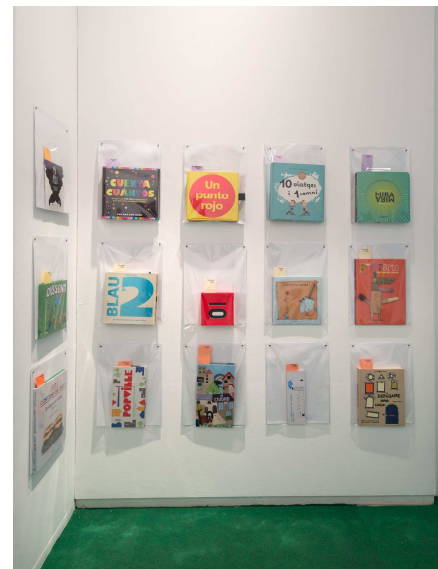
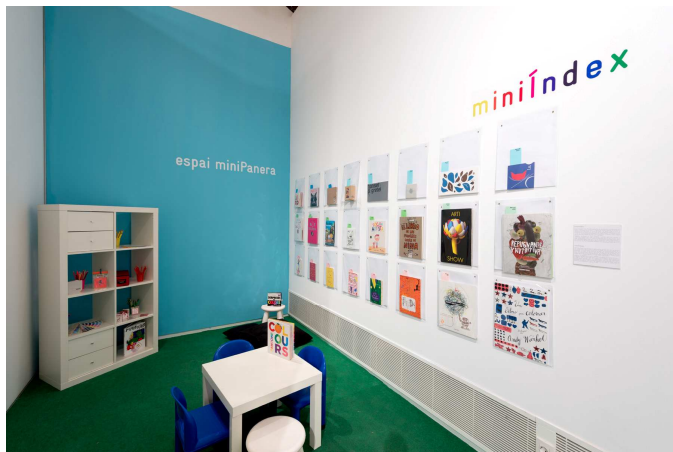
«miniÍndex»

31.01.2015 / 24.05.2015

Espai miniPanera

A partir del projecte *Índex 2013-2014* d'Antònia del Rí, que forma part de la 9a Biennal d'Art Leandre Cristòfol, l'espai miniPanera proposa una exposició paral·lela per la qual se segueixen les mateixes pautes, i en la qual els llibres i les edicions també en seran els protagonistes. Així, «miniÍndex» es pretén desplegar per l'espai miniPanera, apropiant-se dels murs per mostrar la petita biblioteca adreçada a nens i nenes, que s'ha anat reunint des del Servei Educatiu de La Panera. A través d'aquests llibres els visitants de la miniPanera han experimentat, après, jugat i gaudit; però aquesta vegada, a més, ompliran tot l'espai dibuixant un gran mural/pantone, que amagarà codis de classificació per a descobrir nous llibres i molts secrets. Una experiència per a tots els públics que ens aproparà al món de l'art contemporani a través dels llibres.

«miniÍndex». Espai miniPanera

CENTRE D'ART LA PANERA

Pl. de la Panera, 2
25002 Lleida
Tel. (+34) 973.262.185
www.lapanera.cat
App La Panera

Per a més informació o imatges:

Comunicació i premsa:

Irma Secanell - comunicaciolapanera@paeria.es

Horaris:

De dimarts a divendres, de 10h a 14h i de 16h a 19h
Dissabtes d'11h a 14h i de 17h a 20h
Diumenges i festius, d'11h a 14h. Dilluns tancat.

Visites comentades:

Dissabtes, a les 12h i a les 18h
Diumenges, a les 12h

Cal fer reserva prèvia trucant al 973.262.185, o enviant un correu a
educaciolapanera@paeria.cat

ESPAI DAFO PROJECTES

---

c. Anselm Clavé, 2
25007 Lleida
Tf. (+34) 627.365.668
www.dafoprojectes.com
Contacte: Jordi Antas - info@dafoprojectes.com